

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému **O. O.** pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. augusta 2012 v Bratislave dovolanie obvineného O. O. podané prostredníctvom obhajkyne Mgr. N. L., proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. januára 2011 sp. zn. 2 To 61/2010 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. O. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Nitre z 8. októbra 2010 sp. zn. 6 T 134/2009 bol obvinený O. O. uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. a § 127 ods. 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 19.6.2007 v čase okolo 06.00 hod v N. v rodinnom dome č. X. na W. nábreží, maskovaný navlečenou pančuchou a PVC taškou na hlave, nezisteným spôsobom vnikol na riadne oplotený pozemok uvedeného rodinného domu, počkal na terase pred vstupnými dverami vedúcimi do rodinného domu do okamihu, kedy majiteľ rodinného domu P. G., nar. X. zvnútra tieto odomkol a otvoril, následne P. G. vsotil dnu, zamkol za sebou vchodové dvere, P. G. opätovne vsotil do haly, následkom čoho spadol na zem, tu ho surovo kopal a bil

po celom tele, na čo na krik P. G. vošla do haly jeho manželka M. G., nar. X., ktorú taktiež začal biť po celom tele, trhal ju za vlasy, chytal jej rukami ústa, aby nekričala a pod touto hrozbou prinútil M. G. vydať mu hotovosť vo výške najmenej 20.000,-Sk (663,88 eur), ktorú mali v obývacej miestnosti vo vitríne a sňať si náušnice zo žltého kovu v hodnote 2.000,-Sk (66,29 eur), následne obvinený vzal zväzok kľúčov a po odchode z miesta činu zamkol za sebou dvere, pričom jeho konaním utrpel P. G. zranenie vo forme zlomeniny krčka ľavej stehnovej kosti, ktoré si vyžiada dobu liečby najmenej 9 mesiacov so závažným ovplyvnením jeho obvyklého spôsobu života spočívajúcom v nemocničnom ošetrovaní, hospitalizácii, operačnom riešení zlomeniny, výmene hlavice ľavej stehnovej kosti a náhradou umelou koncovou protézou, chodením o barlách a nemožnosťou vykonávať bežné domáce práce, sťaženým dodržiavaním osobnej hygieny a odkázaním na pomoc druhej osoby a M. G. utrpela ľahké zranenia vo forme pohmoždenia pravého kolena a chrbta s dobou liečby do 7 dní a súčasne manželom G. vznikla škoda na odcudzenej hotovosti a majetku vo výške najmenej 22.000,-Sk (730,27 eur).

Za to mu bol podľa § 188 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 37 písm. h/, m/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. bol mu uložený aj ochranný dohľad v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola mu uložená povinnosť uhradiť spôsobenú škodu poškodenej M. G. vo výške 730,27 eur a so zvyškom nároku bola poškodená M. G. odkázaná na občianske súdne konanie.

Odvolanie obvineného O. O. podané proti vyššie uvedenému rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Nitre z 11. januára 2011 sp. zn. 2 To 61/2010 podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuté.

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Nitre podal obvinený O. O. prostredníctvom obhajkyne N. L. dovolanie. Opiera ho o dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. j/, ale zrejme má na mysli písmeno i/, lebo v bode II. dovolania

uvádza, že napadnuté rozhodnutie i rozhodnutie okresného súdu sú založené na dôkazoch, ktoré neboli súdmi vykonané zákonným spôsobom, a že sú založené na **nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.**

Obvinený v podstate namieta, že bol uznaný za vinného iba na základe jediného nepriameho dôkazu a to pachovej stopy zaistenej z igelitového vrečka, ktoré mal páchatel' na hlave a zanechal ho na mieste činu, pričom tento dôkaz považuje obvinený za dôkaz získaný nezákonným spôsobom, a teda za nepoužiteľný.

Poukazuje na to, že z úkonu odobratia pachovej stopy z igelitového vrečka Tesco nájdeného na mieste činu existuje len správa vypracovaná kriminalistickým technikom, podpísaná riaditeľom Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, ale ide o úkon, o ktorom mala byť spísaná zápisnica v zmysle § 58 Tr. por. V danom prípade, podľa obvineného, nie je zrejmé, aké bolo pachové pozadie na mieste, prípadne či boli zaznamenané rušivé vplyvy, ktoré môžu viesť k znehodnoteniu pachovej stopy a zároveň si technik nesplnil povinnosť a neuviedol riadny popis odberu odtlačku pachovej stopy v protokole o ohliadke miesta činu a ani nebol vyplnený protokol o odobratí pachovej stopy. Z toho nie je potom možné určiť, či daný dôkaz bol alebo nebol deformovaný. Predmetný úkon odberu pachovej stopy nebol podľa obvineného vykonaný v dostatočnej kvalite a rozsahu a ovládaný procesnou čistotou, lebo v protokole musia byť zadokumentované podstatné náležitosti, informácie o stope, hlavne miesto, doba snímania pachovej stopy, podmienky (vnútorná a vonkajšia teplota, klimatické podmienky), rušivé vplyvy a spôsob zabezpečovania odtlačkov pachovej stopy, vrátane jej označenia, zaistenia a uloženia.

V tej súvislosti obvinený poukázal na niektoré rozhodnutia Najvyššieho súdu a Ústavného súdu Českej republiky, ktoré sa zaoberajú otázkou vykonávania a použitia dôkazu odtlačkom pachových stôp.

Obvinený vyčítal orgánom činným v trestnom konaní, že podrobný popis miesta, spôsobu odberu, doby snímania odberu pachovej stopy, rušivé vplyvy, označenie pachových stôp a zabezpečenie ich uloženia, očíslovanie a fotodokumentácia neboli uvedené v protokole o odbere pachovej stopy ako prílohy k protokolu o ohliadke miesta činu. Nie je potom podľa neho zrejmé, za akých okolností došlo k odberu pachovej stopy.

Keďže podľa obvineného sa pri zaistovaní dôkazu pachovej stopy nepostupovalo v súlade s Trestným poriadkom, najmä vo vzťahu k zabezpečeniu podmienok úplného a verného obrazu ohliadky, toto pochybenie orgánov činných v trestnom konaní má za následok nezákonnosť a nepoužiteľnosť tohto dôkazu, preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že vysloví porušenie zákona podľa zisteného dôvodu dovolania v zmysle § 371 Tr. por. a zruší rozhodnutie Krajského súdu v Nitre i Okresného súdu v Nitre, ako aj chybné konanie, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzalo.

K podanému dovolaniu sa vyjadril krajský prokurátor v Nitre. Vo vyjadrení uviedol, že z podaného dovolania vôbec nie je možné zistiť, v čom by malo spočívať nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, či ktoré trestnoprávne ustanovenie súd nesprávne aplikoval, preto nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vo vzťahu k namietanej pachovej stope krajský prokurátor uviedol, že nebola jediným usvedčujúcim dôkazom obvineného, čo obidva súdy dostatočne rozviedli v jednotlivých rozhodnutiach, čo však z pohľadu voľného hodnotenia dôkazov a účelu dovolacieho konania nie je podstatné. Tento dôkaz bol zákonným spôsobom vykonaný na hlavnom pojednávaní, pričom procesné strany sa mali možnosť k nemu vyjadriť. K tomuto dôkazu uviedol, že igelitová taška s pachovou stopou páchatel'a (neskôr stotožneného v osobe O. O.) bola nájdená a zaistená priamo na mieste činu, čo potvrdzujú výpovede svedka P. G., kriminalistického technika OR PZ v Nitre J. M. a vedúcej výjazdovej skupiny Ing. Ž. V., ako aj štandardným spôsobom vyhotovená zápisnica o vykonaní ohliadky miesta činu. Najmä J. M. veľmi podrobne uviedol, za akých okolností a podmienok pachovú stopu odobral a zakonzervoval, akými predpismi sa riadil, akým spôsobom bolo vykonané jej porovnanie a ako bola predložená znalkyni z odboru veterinárstva – odvetvia kynológie MVDr. J. F., ktorá potom vyhodnotila výsledky porovnaním pachovej stopy a vyjadrila sa aj k zisteniam pachovej totožnosti a individuálnej identifikácii.

Preto krajský prokurátor vyslovil názor, že nie je daný ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a navrhol dovolanie obvineného O. O. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného O. O. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Obvineným uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolací súd nezisťuje. Obvinený namieta ako nezákonne získaný jeden dôkaz a to pachovú stopu zaistenú na igelitovej taške nájdenej na mieste činu, ktorú podľa popisu poškodených osôb mal páchatel', okrem pančuchy, navlečenú na hlave. Ďalšie dôkazy z hľadiska ich legality nenamieta.

Otázky, ktoré nastolil obvinený v dovolaní, týkajúce sa okolnosti odberu pachovej stopy z predmetu zaisteného na mieste činu, boli detailným dokazovaním vysvetlené na hlavnom pojednávaní. S námietkami obvineného sa vyrovnal aj krajský súd v rámci odvolacieho konania spôsobom vysvetľujúcim zákonnosť a nespochybniteľnosť zaisteného dôkazu na mieste činu, ako aj odberov porovnávacích pachových vzoriek a ich následnej individuálnej identifikácie.

Spôsob zaistenia pachovej stopy z predmetu nájdeného pri ohliadke miesta činu v deň skutku, označenej ako stopa č. 1, spôsob uchovania, označenia i odoslania pachovej stopy na expertízne skúmanie bol vysvetlený svedkom, kriminalistickým technikom J. M. a rovnako ako odber porovnávej pachovej stopy od obvineného kriminalistickým technikom npor. E. P. nebol spochybnený znaleckým posudkom znalkyne MVDr. J. F. z pohľadu metodiky odberu, uchovávanía a porovnávania pachových stôp. Z jej posudku je tiež evidentné, že pachová stopa konkrétneho človeka sa nemôže zistiť – stotožniť na predmete, pokiaľ by tento s ním do kontaktu neprišiel.

Aj keď ako osobitná príloha k zápisnici o ohliadke miesta činu z 19. júna 2007, z ktorej je zrejmé, že v ten deň bola na mieste činu zaistená igelitová taška, ktorú mal na sebe páchatel', nebola pripojená osobitná zápisnica o odbere pachovej stopy, hoci spôsob odberu bol v priebehu trestného konania inými dôkazmi preukázaný, neznamená, že by iba tento nedostatok robil takýto dôkaz nezákonným a absolútne nepoužiteľným. Najvyšší súd

Slovenskej republiky považuje tento dôkaz za zákonný a použiteľný v rámci rozhodovania o vine obvineného.

Pokiaľ ide o samotné vyhodnotenie tohto dôkazu, v nadväznosti na ostatné vo veci vykonané dôkazy z hľadiska relevancie pre posúdenie, či skutok, ktorý sa nepochybne stal, spáchal obvinený O. O. a s tým súvisiacu námietku obvineného, že to bol jediný usvedčujúci dôkaz, to nespadá do rámca dovolacieho konania, lebo dovolací súd musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu, tak ako bol ustálený súdom prvého stupňa a potvrdený rozhodnutím krajského súdu.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvádzaný v dovolaní podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., je nutné zdôrazniť, že rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní a rovnako ani hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní.

Obvinený síce uvádza v dovolaní, že právne posúdenie skutku súdmi oboch stupňov je chybné, no neuvádza, prečo je skutok nesprávne právne posúdený. Podľa názoru dovolacieho súdu je právna kvalifikácia zisteného skutku úplne zodpovedajúca zákonným ustanoveniam, ktoré použil prvostupňový súd a s ktorými sa stotožnil krajský súd.

Obvinený v skutočnosti dovolaním namieta nesprávnosť skutkových záverov súdov v otázke jeho viny, no ako už bolo naznačené, podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V posudzovanej veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a i/ Tr. por. u obvineného O. O. neboli naplnené, a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 10. augusta 2012

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová